

Υλικά

Ένα σημειωματάριο ή ημερολόγιο κι ένα στυλό

Οδηγίες

Οι μαθητές φέρνουν στο μυαλό τους μια συμπεριφορά ή συνήθεια που σχετίζεται με τα θαλάσσια απορρίμματα, που δεν την εκδηλώνουν αλλά θα επιθυμούσαν να το κάνουν. Για παράδειγμα: να κουβαλούν το κολατσιό τους και το νερό τους σε επαναχρησιμοποιούμενα δοχεία, να παίρνουν μαζί τους τα σκουπίδια τους κάθε φορά που πάνε στην παραλία, να μαζεύουν τα σκουπίδια των άλλων από την παραλία, κλπ.

Οι μαθητές θα πρέπει να αναζητήσουν τους προσωπικούς τους περιορισμούς. Αναλογίζονται τι είναι αυτό που τους εμποδίζει να εκδηλώνουν την επιθυμητή συμπεριφορά. Κατονομάζουν τους παράγοντες που τους επηρεάζουν. Για παράδειγμα, η έλλειψη χρόνου, η ευκολία, η αντίδραση των συνομηλίκων τους, κλπ.

Στη συνέχεια, οι μαθητές σκέφτονται τρόπους για να ξεπεράσουν αυτά τα εμπόδια. Κάνουν μια λίστα του τι απαιτείται για να αλλάξουν συμπεριφορά και να στραφούν προς πιο «πράσινες» συνήθειες. Για παράδειγμα, η μεταφορά κολατσιού σε επαναχρησιμοποιούμενο δοχείο από το σπίτι θα απαιτήσει π.χ. να αφιερωθεί κάποιος χρόνος το πρωί για να ετοιμαστεί, κλπ.

Αποφασίζουν, χωρίς πίεση, εάν θα μοιραστούν αυτές τις σκέψεις με τους υπόλοιπους της τάξης.

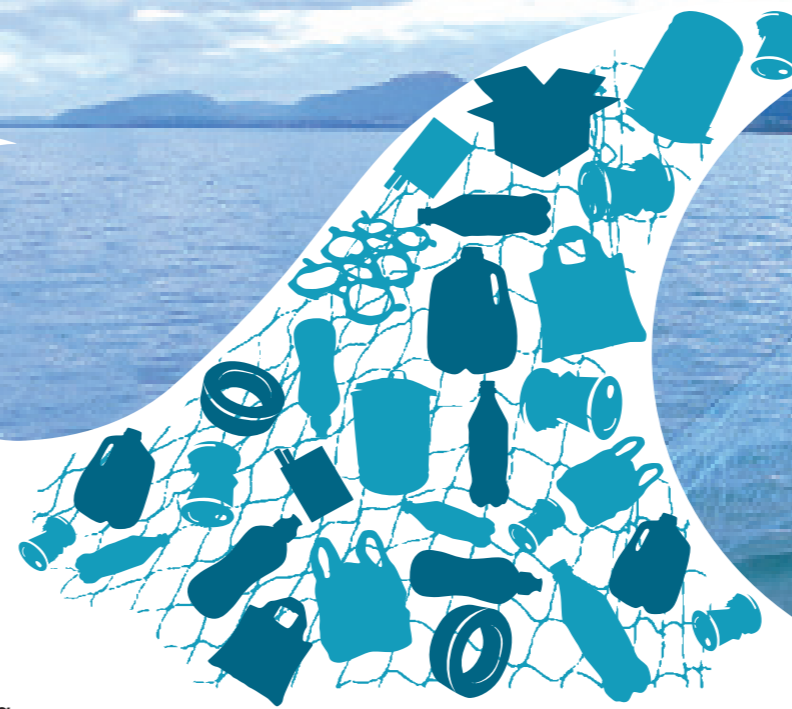
Εάν επιθυμούν οι μαθητές συνειδητά δοκιμάζουν να υιοθετήσουν μια «πράσινη» συμπεριφορά για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, για παράδειγμα, για ένα μήνα. Δεσμεύονται στην καινούργια συμπεριφορά και παρακολουθούν τις σκέψεις και τις αντιδράσεις τους κρατώντας ένα ημερολόγιο.

Στους πολύ μικρούς μαθητές, η καταγραφή της προόδου τους μπορεί να γίνει σε ένα κοινό ημερολόγιο, αναρτημένο στον τοίχο της τάξης, όπου αναγράφονται τα ονόματά όλων των μαθητών. Οι μαθητές καθημερινά καταγράφουν οι ίδιοι την «πράσινη» συμπεριφορά τους βάζοντας μια σφραγίδα ή ένα αυτοκόλλητο, ή ζωγραφίζοντας ένα πράσινο χαρούμενο πρόσωπο δίπλα στο όνομά τους. Το ημερολόγιο αυτό δίνει μια συνολική εικόνα της προόδου της τάξης.

Στο τέλος του μήνα, οι μαθητές αποφασίζουν εάν η καινούργια συνήθεια θα αποτελέσει πλέον μέρος της καθημερινότητάς τους ή αν θα επιστρέψουν στον λιγότερο οικολογικό τρόπο ζωής. Οποδήποτε αποφασίσουν, η αυτοπαρατήρηση της συμπεριφοράς τους, των σκέψεων και των αντιδράσεών τους για έναν μήνα μπορεί να τους κάνει να κατανοήσουν βαθύτερα το πώς συμπεριφέρονται και γιατί.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ 30 ΗΜΕΡΩΝ:

- Για ένα μήνα δεν θα αγοράσω εμφιαλωμένο νερό!
- Για ένα μήνα δεν θα κουβαλάω το γεύμα μου παρά μόνο σε δοχείο που επαναχρησιμοποιείται!

30

**ΜΑΘΕ
ΝΙΩΣΕ
ΔΡΑΣΕ!**
για Θάλασσες
Χωρίς Σκουπίδια

ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΝΑ ΑΛΛΑΞΟΥΜΕ

Σε αυτή τη δραστηριότητα οι μαθητές αναζητούν τι τους εμποδίζει να έχουν περιβαλλοντικά υπεύθυνη συμπεριφορά. Αναγνωρίζουν τα προσωπικά τους εμπόδια και αναλογίζονται πως μπορούν να τα ξεπεράσουν. Κατόπιν, δεσμεύονται να υιοθετήσουν μια «πράσινη» συνήθεια για ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και παρακολουθούν τις αλλαγές στο διάστημα αυτό.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Επιστήμες Περιβάλλοντος, Κοινωνιολογία, Γλώσσα, Τέχνες

ΗΛΙΚΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ

14-15 ετών

ΔΙΑΡΚΕΙΑ

1 μήνας

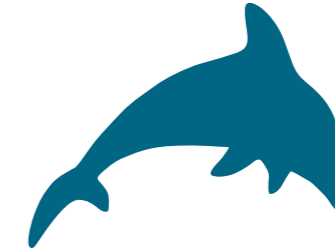
ΣΤΟΧΟΙ

- Να αναλογιστούν τους λόγους για τους οποίους, κάποιες φορές, ενώ γνωρίζουμε το «σωστό», δεν πράττουμε αναλόγως.
- Να καθορίσουν τους προσωπικούς λόγους και τα κίνητρα πίσω από την κατανάλωση, τη σπατάλη και την αλόγιστη απόρριψη προϊόντων.
- Να παρατηρήσουν αν εμφανίζονται οι ίδιοι την τάση να «αντιστέκονται» σε μια αλλαγή και να αναζητήσουν τρόπους να ξεπεράσουν την τάση αυτή.

**ΜΑΘΕ
ΝΙΩΣΕ
ΔΡΑΣΕΙ!**
για Θάλασσες
Χωρίς Σκουπίδια

Καλώς ή κακώς, οι ανθρώπινες δραστηριότητες επηρεάζουν σημαντικά το φυσικό περιβάλλον, σε παγκόσμιο επίπεδο. Πολλά από τα σημερινά περιβαλλοντικά προβλήματα είναι άμεση συνέπεια καθημερινών συνθηκών ανθρώπων από όλο τον πλανήτη. Μάλιστα, για να λυθούν τα προβλήματα αυτά, απαιτείται αλλαγή στις συνήθειες αυτές. Σε αυτό το πλαίσιο, πολλοί ερευνητές μελετούν τους παράγοντες που επηρεάζουν τις στάσεις και τις συμπεριφορές μας απέναντι στο περιβάλλον, και πώς αυτές μπορούν να «πρασινίσουν», με άλλα λόγια να μετατοπιστούν προς έναν περιβαλλοντικά ορθό, πιο υπεύθυνο τρόπο ζωής.

Υπεύθυνα άτομα φτιάχνουν υπεύθυνες κοινωνίες

Μια αειφόρος κοινότητα είναι αποτέλεσμα της αειφορικής συμπεριφοράς των μελών της. Όσο περισσότεροι κάνουν συνετή χρήση φυσικών πόρων, δεν ρυπαίνουν, συμμετέχουν στα κοινά κλπ. τόσο περισσότερο αειφορική γίνεται η κοινότητα. Γι' αυτό το λόγο, για να προωθήσουμε ένα υγιέστερο, πιο αειφόρο μέλλον, είναι απαραίτητο να γνωρίζουμε πώς να ενθαρρύνουμε

τα άτομα προς την υιοθέτηση πιο υπεύθυνων τρόπων ζωής. Οι νόμοι και οι κανονισμοί συμβάλλουν στην κατεύθυνση αυτή, αλλά δεν αρκούν. Η εκπαίδευση μπορεί να ενθαρρύνει και να επιτύχει τις απαιτούμενες αλλαγές στις συνήθειες των ανθρώπων στην καθημερινή τους ζωή.

Εκπαιδευόμαστε σε νέες συνήθειες

Η μείωση της κατανάλωσης, η επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση είναι συμπεριφορές που μαθαίνονται. Ο μόνος τρόπος για να γίνουν αυτές οι συμπεριφορές συνήθειες είναι να τις επαναλαμβάνουμε συστηματικά στο σχολείο, στο σπίτι, στη δουλειά, στα ταξίδια. Οι καθημερινές συνήθειες ενός νοικοκυριού είναι ίσως δύσκολο να αλλάξουν, κυρίως εξαιτίας της απροθυμίας των ενηλίκων να αλλάξουν τη ρουτίνα τους. Ωστόσο, καθώς οι νεαροί μαθητές εκπαιδεύονται σε συγκεκριμένες περιβαλλοντικά ορθές συμπεριφορές, τις μεταφέρουν στο σπίτι

και μπορούν να ενθαρρύνουν και τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας να τις υιοθετήσουν.

Το ζήτημα της «ακρασίας»

Από την αρχαιότητα, ένα ζήτημα που απασχόλησε τους φιλοσόφους είναι το γιατί μερικές φορές δεν κάνουμε το σωστό, παρόλο που γνωρίζουμε ποιο είναι αυτό. Οι μεγάλοι Έλληνες φιλόσοφοι και κυρίως ο Αριστοτέλης μελέτησαν το ζήτημα της «ακρασίας». Η λέξη «ακρασία» προέρχεται από το στερητικό «α» που σημαίνει «χωρίς» και τη λέξη «κράτος» που σημαίνει «εξουσία ή δύναμη». Ακρασία σημαίνει, με άλλα λόγια, να πράττουμε αντίθετα από αυτό που θεωρούμε σωστό, λόγω αδυναμίας θέλησης. Ο Αριστοτέλης αναγνώριζε ότι παρόλο που έχουμε την ηθική γνώση του «καλού» μπορεί να μη το πράττουμε. Μάλιστα, αναγνώριζε ότι για κάθε ανθρώπινη πράξη, εκτός από τα πιστεύω, τις αρχές και τη λογική μας, επιπλέον, αποφασιστικό ρόλο παίζουν το συναίσθημα και τα πάθη μας.

